



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Bohemicis Liber Singvlaris

Le Mire, Aubert

Lvgdvni, 1621

De Pragensi, & aliis Societatis Iesu collegiis in Bohemia ac Morauia. Cap.
XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11069

Fuit item olim celebre apud Bohemos Cælestini ord. monasterium, *Oybin* nuncupatum, bidui itinere ab Praga: quod anno 1556. procurante Ferdinando Cæsare ad vectigal annuum, Pragensi Societatis I E S V collegio est attributum: ut Nicol. Orlandinus lib. 16. Hist. Soc. commemorat.

C A P V T X I.

De Pragensi, & aliis Societ. Iesu collegiis in Bohemia, ac Moravia.

PETRVS CANISIVS, No-
uiomagi in Geldria ad Vahalim flu. honesto loco natus, cum Viennæ in Austria impositum sibi curationis Episcopalis onus, quod inuitus coactusque subierat, ali-

84 *De rebus Bohemicis*

quamdiu sustinisset, anno 1555. Pragam se contulit, à *Ferdinando* Romanorum Rege, qui Societatis in ea vrbe Collegium meditabatur, accitus. Huius itaque opera, ac studio Ferdinandi, eiusdem filij, Societatis amantissimi, Bohemiæ Proregis, bona Dominicanorum sodalium venia, cœnobium *S. Clementis*, quod erat scholis peropportunum, accepit. Aliud enim Rex eis cœnobium, cui ab *S. Agnete* nomen erat, & à monialibus derelictum, annuente *Paulo IV.* Pontifice, dedit, amœno loco situm, & cum amplificatione reddituum, curante *Canisio*, vt etiam ad vsum & ad elegantiam aptius, quàm vnde migrabant, concinnaretur: vt quatum fieri posset ex eorum charitate Patrum nullâ (vt æquum erat) ipsorum iacturâ, & Societati commoditas crearetur, & ciuitati. Ad vectigal
annuum

annuum Societati attributum est
Oybin monasterium olim ord. Cæ-
lestini, bidui itinere à Praga situm.
Ponebat suam Canisius operam
Pragæ iucundiùs multoque lætiùs,
quàm Viennæ, maioris spe fructus
allectus. Quamquam enim Pra-
gensis populus sub vtraque specie
libabat diuina ac sacrosancta my-
steria, ceteros tamen Catholicos
ritus ac ceremonias etiam tum re-
tinebat: eratque ad honestum ac
rectû suo propensus ingenio. Cleri
porrò duces atque primarij nihil
tam optabant, quàm vt ad suum
aliquando candorẽ integritatem-
que Religionis cultus reuocaretur.
Et qui in ea vrbe versabantur hæ- *Huf-*
retici, ij nec in suo numero viros *sita.*
doctos habebant, nec satis iinter se
de Religione consentiebant, &
quod caput est, ipsum suum ducem
caputq; *Ioannem Hus*, à quo pestem
haufe

hauserant & nomen, nullo iam loco numeroque ducebant. Eorum est hæresis, sacrosanctam Eucharistiam sub vtraque specie cum populo communicandam, eamque vel infantibus porrigendam; nec Apostolicæ sedis auctoritatem Ecclesiæque Romanæ sequendam. Sed si eò concionatores mitterentur idonei, qui Bohemicè nossent, spes erat aliquando fore, vt pestis illa depelleretur ab vrbe, & res Catholica reuiresceret.

Quibus & Regis & Canisij votis obsecundare quodammodo visus est Deus, duodecim fere hoc anno missis ad Societatem præstantis indolis Bohemis adolescentibus. Miserat hos in Urbem *Ferdinandus Rex*, in Collegio Germanico instituendos; sed cum per inopiam eò recipi non possent, Societati se vniuersi penitus tradidere.

Quod

Quod Ferdinandus ita probauit, ut ex eo tempore, quamdiu vixit, Romano Collegio quadringenos singulis annis aureos nummos perbenignè donarit. Nec pia Regis, in commendanda suis & B. Ignatio Loiolæ, & Pontifici litteris re Bohemica, desiderata sedulitas est: ne prouinciam tam indigam opis ac prope depositam, desertam prorsus paterentur; sed paterna charitate complexi per Societatis homines subleuarent. Canisius verò, dum accuratas in æde maxima conciones, frequenti conuentu, per dies festos habet, Hussitas timor inuasit, ne aduocaretur idcirco Collegium, ut ipsos disputando reuinceret: ideòque cunctis opibus remorari cœpta conabantur. Quo metu animaduerso, Canisius significandum eis censuit, non eo consilio Societatē Pragam inferre vestigia,

ut

vt quenquam disputationis pugna
lacefferet, sed vt iuuentutem non
modò Catholicam, sed reliquam
etiam, & omne genus Ciuium in-
genuas artes optimasque litteras,
mercede nulla, doceret. Sperabat
nimirum his Hussitas allectos inui-
tatosque promissis, cùm se ad no-
uos Catholicosque doctores appli-
cuissent, futurum etiam vt ad aui-
tam Religionem paulatim animos
applicarent; & reiectis dogmatibus
noxiiis, ad Catholicorum sensum
sanamque doctrinam nullo nego-
tio laberentur. Sic fere Nicolaus
Orlandinus lib. i 5. *Historiæ Socie-*
tatis I E S V.

Præter Pragense, sunt alia insu-
per quatuor apud Bohemos Socie-
tatis I E S V collegia: *Crumloviense,*
Commotouiense, Nouodomense & Gla-
scense: in Morauia autem sunt duo
Olomucense & Brunense: ad quæ,
post

post victoriam Pragensem & Morauiam subactam, Patres Societatis (pulsī namque à Pseudorege fuerant) à Catholicis sunt reuocati.

C A P V T XII.

*Belli Bohemici inter Ferdinandum
II. Cæsarem, & Fredericum V.
Comitem Palatinum, origo,
progressus, & finis.*

MATTHIA Cæsare agente,
& ALBERTO Belgarum
Principe (raro & inusitato contem-
pti Imperij exēplo) ius omne suum
cedente, Ordines Bohemiæ *Ferdi-
nandum Austriacum*, Catholicæ Re-
ligionis studiosissimum, anno huius
sæculi decimo septimo, sibi Regem
elegerant, & die 26. mensis Iunij,
solemni